

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

* * *

A P E L Ā C I J A S P A D O M E

Pasta adrese:
a/k 824, Rīga LV-1010

Adrese:
Citadeles iela 7 (70), Rīga
E-mail: valde@lrvp.lv; g.polakovs@lrvp.lv

Tālruni:
7 027 190, 7 027 140

Fakss:
7 027 208

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2000/M-98-244

Lēmums

Rīga

2000. gada 9... jūnijā

Apelācijas padome:

ApP sēdes priekšsēdētājs - G. Poļakovs,
ApP sēdes locekļi - K. Krūmiņš un N. Lamsters,
ApP sekretārs - J. Kalnājs,

2000. gada 26. maijā izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru patentu pilnvarotais V. Gencs, balstoties uz LR 1993.g. Likuma par preču zīmēm (LPZ/93) 7. panta ceturto daļu, 1999. gada 7. decembrī iesniedzis pieteicēja SAGMEL, INC. (ASV) vārdā pret LR Patentu valdes (LPV) 25.10.99 lēmumu par preču zīmes SALIN (pieteik. Nr. M-98-244; pieteik. dat. 9.02.98; 5. kl. - farmaceitiskie preparāti; ārstniecības preparāti medicīnikiem nolūkiem; ķīmiskie preparāti farmaceitiskiem nolūkiem) reģistrācijas atteikumu.

Apelācijas iesniedzēja pārstāvis LPV lēmumam nepiekrit un lūdz reģistrēt pieteikto preču zīmi.

Pirms ApP sēdes apelācijas iesniedzēja - SAGMEL, INC. pārstāvis patentu pilnvarotais V. Gencs iesniedzis lūgumu izskatīt apelāciju bez pieteicēja pārstāvja piedalīšanās. ApP sēdē piedalījās LPV Preču zīmu un dizainparaugu nodalas galvenā eksperte K. Kropa, kas veikusi preču zīmes SALIN ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas lietā esošos dokumentus un materiālus un noklausoties apelācijas iesniedzēja pārstāvja paskaidrojumus, Apelācijas Padome konstatēja:

1. Preču zīme SALIN (pieteik. Nr. M-98-244) pieteikta 9.02.98 attiecībā uz 5. klases precēm - farmaceitiskie preparāti; ārstniecības preparāti medicīnikiem nolūkiem; ķīmiskie preparāti farmaceitiskiem nolūkiem.

2. Savā 25.10.99 lēmumā par preču zīmes SALIN (pieteik. Nr. M-98-244) reģistrācijas atteikumu LPV uzskata, ka apzīmējumam 'SALIN' piemīt aprakstoš raksturs un pietrūkst atšķirīguma LPZ/93 2. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē, jo vārds 'salin' franču valodā nozīmē 'sāls', 'sāls'; tāds, kas satur sāli' ("Franču-latviešu vārdnīca". Latvijas Valsts izdevniecība, 1957; "La Petit Larousse Illustré", 1993). Tādējādi šis apzīmējums atzīstams par aprakstošu, jo tas norāda, ka

farmaceitisko preparātu, kuriem tas pieteikts, sastāvā ietilpst sāls, kura, kā zināms, tiek izmantota arī dziednieciskiem nolūkiem.

Bez tam LPV uzskata, ka vārds '*salin*' ir ļoti tuvs ķīmijā un medicīnā lietotajam terminam '*saline*', ar ko apzīmē šķidumu, "kas satur 0,9% vārāmo sāli un ko var lietot medicīnā kā injicējamu zāļu šķidinātāju un kā asins plazmas aizvietotāju" ("Oxford Concise Medical Dictionary", 4th Edition, Oxford University Press, 1994). Terms 'saline' minēts dažādās angļu, franču, vācu un krievu enciklopēdiskajās un skaidrojošās vārdnicās ("The Concise Oxford - Hachette French Dictionary", "Oxford University Press", 1998; "The World Book Dictionary". "World Book, Inc.", 1993; "Duden Deutsches Universalwörterbuch", "Dudenverlag", 1989; "Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language", Gramercy Books, 1993 u.c.). LPV uzskata, ka, kaut arī pieteiktais apzīmējums SALIN atšķiras no termina '*saline*', galotnes '-e' trūkums nemazina abu apzīmējumu vizuālo, fonētisko un semantisko līdzību, kura pastiprina apzīmējuma SALIN aprakstošo raksturu.

Pieņemot atteikuma lēmumu, LPV ievēro, ka preču, kurām pieteikts apzīmējums SALIN, patērētāju loks ietver ārstus un farmaceitus, kuri šo apzīmējumu var saprast kā norādi uz zāļu veidu, proti, preparātiem, kuros kā izejviela ietilpst vārāmā sāls.

3. Apelācijas iesniedzējs motivē apelāciju pret LPV lēmumu ar daudziem argumentiem, no kuriem uz apelācijas priekšmetu tieši attiecas sekojoši:

3.1. LPV lēnumā apzīmējums SALIN novērtēts nevis no vidusmēra patērētāja, bet speciālista iespējamās uztveres viedokļa. Šāda pieeja ir pretrunā ar LPV un tiesu praksi;

3.2. apzīmējums SALIN nav sugars vārds;

3.3. angļu valodas apzīmējums '*saline*' nav saprotams un nav zināms lielākajai sabiedrības daļai. Šim vārdam nav ekvivalenta daudzās svešvalodas, līdz ar to patērētājiem būs jāpielieto iztēle, lai sasaistītu apzīmējumu '*saline*' ar preci. Jā patērētājiem būs jāpielieto iztēle, preču zīme nav aprakstoša;

3.4. vārda '*saline*' izruna un rakstība nav līdzīga latviešu valodas tulkojumam. Tai patērētāju daļai, kas nepārvalda angļu vai franču valodu, šā termina nozīmē nav saprotama;

3.5. sāls šķidumiem ir piedēvētas slavinošas spējas (I. Purviņš. "Praktiskā farmakoloģija", 174, l.p.) un tie uzskatāmi par cildinošiem attiecībā uz zālēm. Tādēļ apzīmējums SALIN ir suģestīva zīme;

3.6. tā patērētāju daļa, kas saprot angļu valodu, var sajaukt terminu '*saline*' ar vārdiem '*saliva*', '*salient*' un '*silence*', kuriem ir cita nozīme, kā arī '*salamī*', un '*aline*' un fonētiskajiem ekvivalentiem '*the line*' '*salīņš*' un '*aliņš*';

3.7. vārdam '*saline*' var būt vairāki tulkojumi ('*sāļezers*', '*sāls*'). Nevar noteikti secināt, ka Latvijas patērētājiem - angļu valodas pratējiem attiecīgais apzīmējums asociēsies ar farmaceitiskiem produktiem;

3.8. apzīmējums SALIN nav sastopams latviešu valodas un angļu-latviešu valodas vārdnīcās;

3.9. preces, kas markētas ar preču zīmi SALIN, nav pārdotas Latvijā. Tāpēc patērētājiem nav izveidojies vērā ņemams priekšstats par preču zīmi SALIN un tā nevar maldināt patērētājus;

3.10. apzīmējumu SALIN nelieto konkurenti. Ja apzīmējums SALIN tiks reģistrēts, konkurenti varēs lietot vārdu '*saline*' kā preču veida apzīmējumu;

3.11. ROMARIN datu bāze 5. klasē satur 8 zīmes, kuras ietver daļu SALIN (piem., SALINO, SALINA, BILO-SALINE u.c. ASV reģistrētas zīmes SALINUM, SALINEX u.c.);

3.12. zīme SALIN, kā liecina iesniegumam pievienotā iepakojuma kopija, lietota noteiktā grafiskā izpildījumā, turklāt ar citiem elementiem, ieskaitot tās īpašnieka - ražotāja nosaukumu, kuri nodrošina preces identificēšanu.

II. Apelācijas iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem slēdzieniem:

1. LPV 25.10.99 lēmuma motivējums par apzīmējuma SALIN (pieteik. Nr. M-98-244) reģistrācijas atteikumu ar atsaukšanos uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 1. punktu uzskatāms par pamatu, jo saistībā ar 5. klases precēm (farmaceitiskie un tamliedzīgie preparāti), kurām izskatāmais apzīmējums pieteikts un kuru sastāvā ietilpst sāls, tam piemīt aprakstošs raksturs un pietrūkst atšķirīguma LPZ/93 noteikumu izpratnē, jo, kā tiek norādīts minētajā lēmumā, vārds 'salin' franču valodā nozīmē 'sāls', 'sāls'; tāds, kas satur sāli ("Franču-latviešu vārdnīca". Latvijas Valsts izdevniecība, 1957; "La Petit Larousse Illustré", 1993).

2. Apelācijas iesniegumā nav atrodami argumenti, kuri apstrīdētu faktu, ka apzīmējums SALIN atkārto franču vārdu 'salin' un kā šā vārda nozīmē tas atzīstams par aprakstošu attiecībā uz 5. klases precēm. Par apelācijas pamatojumu tās iesniedzēja pārstāvis norāda uz dažiem citiem argumentiem, kurus kritiski novērtējot, ApP nāca pie šādiem slēdzieniem:

2.1. nevar atzīt par pārliecinošu pārstāvja argumentu, ka vārds 'salin' nav sastopams latviešu valodas un angļu-latviešu valodas vārdnīcās, jo šis arguments neattiecas tieši uz LPV lēmumā minēto motivējumu, kas balstās uz vārda 'salin' nozīmi franču valodā un kuru argumentējot, LPV atsaucas uz vienu no franču-latviešu vārdnīcām" (Latvijas Valsts izdevniecība, 1957);

2.2. neapstrīdot pārstāvja apgalvojumu, ka apzīmējums SALIN nav uzskatāms par sugars vārdu attiecībā uz pieteiktajām 5. klases precēm, ApP tomēr šo argumentu nevar uzskatīt par pamatu tam, lai apšaubītu LPV lēmuma motivāciju, it sevišķi, nemot vērā, ka tajā netiek apgalvots, ka apzīmējums SALIN ir sugars vārds;

2.3. nevar piekrist pārstāvja apgalvojumam, ka apzīmējuma SALIN novērtējumā jāņem vērā vienīgi vidusmēra patērētāja uztvere. ApP uzskata, ka tā saucamā vidusmēra patērētāja uztvere parasti ir nemama vērā, novērtējot preču zīmes īpašības saistībā ar plaša patēriņa precēm. Nemot vērā, ka apzīmējums SALIN cita starpā var tikt izmantots tādām 5. klases precēm kā farmaceitiskie preparāti (piem., injicējams zāļu šķidinātājs vai asins plazmas aizvietotājs), ko lieto nevis vidusmēra patērētāji, bet speciālisti, par šo preču patērētājiem jāuzskata arī speciālisti - ārsti un farmaceiti;

2.4. nav uzskatama par pārliecinošu argumentu pārstāvja atsauce uz atsevišķu zīmu, kuras satur elementu SALIN, starptautisko reģistrāciju un reģistrāciju ASV. Kaut arī attiecīgie pārstāvja iesniegtie materiāli satur nepilnas ziņas par minēto reģistrāciju īpatnībām, no tām, piemēram, redzams, ka: 1) apzīmējuma SALIN pieteicējs to nav reģistrējis apzīmējuma izcelsmes zemē - ASV; 2) apzīmējums SALINEX reģistrēts ASV tā ilgstošas lietošanas rezultātā (pirmā komerciālā izmantošana 21.07. 81, pieteikts 17.03.87); 3) preču zīmes BRONCHO SALINE reģistrācija ietver disklamāciju, ka tās īpašiekam nav izņēmuma tiesību uz elementa SALINE, nemot to atsevišķi, izmantošanu.

Šie piemēri liecina, ka pārstāvja norādītā analogija uz citu valstu praksi, nav pietiekami pārliecinoša. Atšķirībā no minētajām zīmēm apzīmējums SALIN nevar tikt reģistrēts Latvijā ar līdzīgu disklamāciju (jo tas neietver nekādus papildu elementus); tas nevar tikt reģistrēts arī saskaņā ar

LPZ/93 2. panta ceturtās daļas noteikumiem, jo, kā paskaidro pats pārstāvis, preces, kas markētas ar preču zīmi SALIN, Latvijā nav pārdotas;

2.5. nēmot vērā, ka Latvijā apzīmējums SALIN pieteikts kā vienīgais vārdiskās zīmes elements, nav nēmams vērā pārstāvja arguments, ka preču zīme SALIN praksē tiek lietota noteiktā grafiskā izpildījumā, turklāt ar citiem elementiem, ieskaitot tās īpašnieka - ražotāja nosaukumu, kuri varētu nodrošināt attiecīgo preču identificēšanu;

2.6. nav uzskatāms par pārliecinošu pārstāvja arguments, ka pieteicēja konkurenti nelieto apzīmējumu SALIN, jo šis arguments tikai netieši apliecina, ka izskatāmais apzīmējums nevar izpildīt preču zīmes funkciju.

Tādējādi, novērtējot apelācijas iesniegumā minētos argumentus, kas attiecas tieši uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 1. punktā norādītajiem zīmu reģistrācijas atteikuma pamatojumiem, ApP uzskata, ka tie nevar būt par pamatu, lai apšaubītu LPV atteikuma lēmuma pamatojību.

3. LPV lēmumā minētā atsaukšanās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 5. punkta noteikumiem motivēta vienīgi ar to, ka vārds 'salin' ir ļoti tuvs ķīmijā un medicīnā lietotajam terminam 'saline', ar ko dažādās svešvalodās apzīmē noteikto šķidumu, proti, šķidumu, "kas satur 0,9% vārāmo sāli un ko var lietot medicīnā kā injicējamu zāļu šķidinātāju un kā asins plazmas aizvietotāju" ("Oxford Concise Medical Dictionary", 4th Edition, Oxford University Press, 1994).

ApP uzskata, ka LPV lēmumā minētos argumentus par to, ka vārds 'saline' saistībā ar noteiktiem farmaceitiskajiem preparātiem atzīstams par vispārpieņemtu terminu, nevar attiecināt uz apzīmējumu SALIN LPZ/93 2. panta pirmās daļas 5. punkta noteikumu izpratnē, jo neraugoties uz šo vārdu līdzību, vārds 'salin' saistībā ar tiem pašiem preparātiem nav atzīstams par vispārpieņemtu terminu: tādu pierādījumu LPV lēmumā nav. Attiecīgi, minētā norāde uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 5. punkta noteikumiem nevar būt par LPV atteikuma lēmuma pamatojumu.

Tomēr LPV pieņemumam, ka vārdu 'salin' un 'saline' vizuālās, fonētiskās un semantiskās līdzības dēļ apzīmējums SALIN to patērētāju uztverē, kas pārvalda angļu vai franču valodu, var asociēties ar vispārpieņemtu terminu 'saline', apzīmējuma SALIN reģistrējamības noteikšanā var būt zināma nozīme, jo šādas asociācijas iespējamība pastiprina apzīmējuma SALIN uztveri kā aprakstoša rakstura apzīmējumu. Līdz ar to var atzīt, ka minēto pieņēmumu pamatojošie argumenti papildus pastiprina LPV atsaukšanos uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem.

4. Novērtējot apelācijas iesniedzēja pārstāvja apsvērumus par vārdu 'salin' un 'saline' līdzības nozīmi apzīmējuma SALIN reģistrējamības noteikšanā, ApP uzskata, ka, kaut arī daļa no tiem ir pamatota (piem., ar lielu varbūtību var pieņemt, ka termins 'saline' nav saprotams un nav zināms noteiktai Latvijas patērētāju daļai), tie nepārliecina, ka iepriekš izskatītais LPV lēmumā minētais pieņēmums nav korekts. Konkrēti:

4.1. nav nēmams vērā pārstāvja apgalvojums, ka vārdam 'saline' nav ekvivalenta daudzās svešvalodās, jo tas ir pretrunā ar LPV lēmumā minētajām atsaucēm uz angļu, franču, vācu un krievu enciklopēdiskajām un skaidrojošām vārdnīcām ("The Concise Oxford - Hachette French Dictionary", "Oxford University Press", 1998; "The World Book Dictionary". "World Book, Inc.", 1993; "Duden Deutsches Universalwörterbuch", "Dudenverlag", 1989; "Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language", Gramercy Books, 1993 u.c.);

4.2. nav pārliecinošs arguments, ka apzīmējums SALIN ir reģistrējams kā "suģestīva" zīme tāpēc, ka sāls šķidumiem ir piedēvētas slavinošas spējas;

4.3. ir ļoti apšaubāmi pārstāvja pieņēmumi, ka tā patērētāju daļa, kas saprot angļu valodu, var sajaukt terminu '*saline*' ar vārdiem '*saliva*', '*salient*', '*silence* u.c. vai ka Latvijas patērētāji - angļu valodas pratēji asociēs vārdu '*saline*' ar tā tulkojumu '*sāzezers*'.

III. Nēmot vērā apelācijas lietā esošos materiālus, kā arī apelācijas iesniedzēja pārstāvja paskaidrojumus, Apelācijas padome, balstoties uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem, **nolemj**:

1. noraidīt kā nepamatotu firmas SAGMEL, INC. apelāciju pret LR Patentu valdes 25.10.99 lēmumu par preču zīmes SALIN (pieteik. Nr. M-98-244) reģistrāciju atteikumu;

2. Patentu valdes Preču zīmu un dizainparaugu nodaļai un Dokumentācijas un Valsts reģistru nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, Likuma par preču zīmēm noteiktajā kārtībā izdarīt nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar apzīmējuma SALIN (pieteik. Nr. M-98-244) reģistrācijas atteikumu.

ApP lēmumu var pārsūdzēt Rīgas Apgabaltiesā LPZ/93 11.panta ceturtajā daļā noteiktajā laikā un kārtībā.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts noteiktajā laikā, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem stājas spēkā no dienas, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētājs

G. Poļakovs

ApP sēdes locekļi:

N. Lamsters

K. Krūmiņš